

ΙΣΤΟΡΙΑ Ε' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Στα Βυζαντινά Χρόνια

**33. Οι Οθωμανοί Τούρκοι
κατακτούν βυζαντινά εδάφη**

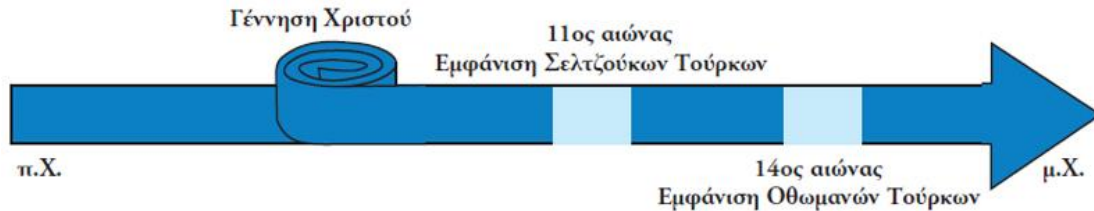
*Εγχειρίδιο για μαθητές, γονείς και
δασκάλους...*

Επιμέλεια: Ζαχαρένια Δρακάτου

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

33. Οι Οθωμανοί Τούρκοι κατακτούν βυζαντινά εδάφη

Οι Οθωμανοί Τούρκοι εμφανίζονται στα ανατολικά σύνορα. Επεκτείνονται γρήγορα και δημιουργούν δικό τους κράτος στη Μικρά Ασία και τη Βαλκανική. Πολιορκούν την Κωνσταντινούπολη και θέλουν να την κάνουν πρωτεύουσά τους.

Χρόνος: 14ος- 15ος αι. μ.Χ.

Πρωταγωνιστές: Βυζαντινοί, Οθωμανοί Τούρκοι, Μογγόλοι, Μουράτ Α', Μουράτ Β', Βαγιαζήτ, Ταμερλάνος

Λέξεις-κλειδιά: ανατολικά σύνορα, φανατικοί Μουσουλμάνοι, εξισλαμισμοί, Προύσα, μάχη στο Κοσσυφοπέδιο, μάχη της Άγκυρας, πολιορκία Κωνσταντινούπολης, Αδριανούπολη, Βάρνα

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

Το μάθημα με πλαγιότιτλους

33. Οι Οθωμανοί Τούρκοι κατακτούν βυζαντινά εδάφη

Οι Οθωμανοί Τούρκοι εμφανίζονται στα ανατολικά σύνορα. Επεκτείνονται γρήγορα και δημιουργούν δικό τους κράτος στη Μικρά Ασία και τη Βαλκανική. Πολιορκούν την Κωνσταντινούπολη και θέλουν να την κάνουν πρωτεύουσά τους.

Οθωμανοί Τούρκοι

η προέλευση, οι εξισλαμισμοί, η πρωτεύουσά τους

Ο αρχηγός τους, οι κατακτήσεις και η μάχη στο Κοσσυφοπέδιο

Η εμφάνιση των Μογγόλων

Ο σουλτάνος Μουράτ Β' και η επιθυμία του

Στα μέσα του 14ου αιώνα ένας νέος εχθρός, οι **Οθωμανοί Τούρκοι**, εμφανίστηκαν στα ανατολικά σύνορα της αυτοκρατορίας. Ήταν σκληροί πολεμιστές και φανατικοί Μουσουλμάνοι. Τους πληθυσμούς που αντιστέκονταν στο πέρασμά τους, τους ανάγκαζαν ν' αλλάξουν πίστη και να εξισλαμιστούν. Ανεμπόδιστοι σχεδόν κατέκτησαν ολόκληρη τη Μικρά Ασία και έφτασαν ως την **Προύσα**, την οποία έκαναν πρωτεύουσά τους.

Με αρχηγό τους το σουλτάνο **Μουράτ Α'** έφτασαν στον Ελλήσποντο, πέρασαν στην ευρωπαϊκή ακτή και κατέλαβαν περιοχές της Θράκης, της Μακεδονίας και της κεντρικής Ελλάδας. Το 1389 νίκησαν στο **Κοσσυφοπέδιο** της Σερβίας το στρατό των ενωμένων χριστιανικών λαών και κατέκτησαν ολόκληρη σχεδόν τη Βαλκανική.

Λίγα χρόνια αργότερα ο σουλτάνος **Βαγιαζήτ**, διάδοχος του Μουράτ Α', πολιορκήσε στενά την Κωνσταντινούπολη, θέλοντας να την κάνει πρωτεύουσα του κράτους του. Για καλή τύχη της Πόλης όμως, εμφανίστηκε τότε στα ανατολικά σύνορα ένας άλλος ασιατικός λαός, οι **Μογγόλοι**. Με αρχηγό τους τον **Ταμερλάνο** λεηλατούσαν και αφάνιζαν τα πάντα στο πέρασμά τους. Τότε ο Βαγιαζήτ έλυσε την πολιορκία της Πόλης και έσπευσε να τους αντιμετωπίσει, πριν φτάσουν στην πρωτεύουσά του την **Προύσα**, όπου είχε την οικογένεια και τους θησαυρούς του. Στη μάχη της **Άγκυρας** όμως (**1402**) οι Τούρκοι νικήθηκαν και ο Βαγιαζήτ πιάστηκε αιχμάλωτος. Οι Μογγόλοι, παρά τη νίκη τους, δε συνέχισαν την προέλασή τους. Αφού ερήμωσαν τη Μικρά Ασία άλλαξαν πορεία και επέστρεψαν στην Ανατολή.

Για είκοσι χρόνια οι Τούρκοι δεν ενόχλησαν ξανά το Βυζάντιο. Το **1421** όμως έγινε σουλτάνος ο **Μουράτ Β'**. Φιλόδοξος και ορμητικός καθώς ήταν, ήθελε να συνεχίσει το έργο που δεν ολοκλήρωσε ο Βαγιαζήτ. Γι' αυτό οργάνωσε το στρατό του και τον επόμενο

1. Χάρτης της οθωμανικής επέκτασης και της πορείας των Μογγόλων.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

Το Βυζάντιο παρακμάζει και υποκύπτει σε κατακτητές

ΣΤ

Η νίκη των
Βυζαντινών

χρόνο πολιορκήσε την Κωνσταντινούπολη από στεριά και θάλασσα, απορρίπτοντας όλες τις προτάσεις των Βυζαντινών για χρήματα και ειρήνη. Τα τείχη όμως και η ηρωική άμυνα των κατοίκων της έσωσαν την Πόλη κι αυτή τη φορά.

Ο Μουράτ έλυσε την πολιορκία και με ορμητήριο τη δεύτερη πρωτεύουσά του, την **Αδριανούπολη** της Θράκης, στράφηκε προς την Ελλάδα, τα Βαλκάνια και την Ευρώπη. Κυρίευσε τη Θεσσαλονίκη (**1430**), ανάγκασε τους κατοίκους των Ιωαννίνων να του παραδώσουν το κάστρο και την πόλη τους κι έφτασε λεηλατώντας ως τον Ισθμό της Κορίνθου. Ύστερα στράφηκε προς το Βορρά και νίκησε στη **Βάρνα** της Βουλγαρίας τους ενωμένους χριστιανικούς λαούς, που προσπάθησαν να τον αντιμετωπίσουν (**1444**). Με τις κατακτήσεις αυτές τα σύνορα του οθωμανικού κράτους απλώθηκαν κι έφτασαν από τον Ευφράτη ως το Δούναβη, την Αδριατική και το Αιγαίο. Μόνη ελεύθερη νησίδα ανάμεσά τους έμενε η Κωνσταντινούπολη.

Οι
κατακτήσεις
του Μουράτ Β'

Τα σύνορα του
οθωμανικού
κράτους

2. Το παιδομάζωμα

«Στους κατακτημένους λαούς οι Οθωμανοί Τούρκοι επέβαλαν το **παιδομάζωμα**. Για να καλύψουν τις στρατιωτικές τους ανάγκες, καθώς έλεγαν, έπαιρναν, από μικρή ηλικία, τα δυνατά αρσενικά παιδιά των χριστιανών, τα έκαναν μουσουλμάνους, τα φανατίζαν και τα εκπαίδευαν σε ειδικά στρατόπεδα στην τέχνη του πολέμου. Από αυτή τη βίαιη στρατολόγηση δημιούργησαν τα **τάγματα των γενιτσάρων**, που φημίζονταν για τη μαχητικότητά τους αλλά και για τη σκληρότητά τους κατά των αντιπάλων τους».

- Πού αποδίδετε τη γρήγορη και ανεμπόδιστη εξάπλωση των Οθωμανών Τούρκων στη Μικρά Ασία και τη Βαλκανική;
- Έλυσε τα προβλήματα των Βυζαντινών η σύγκρουση των Τούρκων και των Μογγόλων;

3. Έτσι παραδόθηκε το κάστρο των Ιωαννίνων

Ο σουλτάνος Μουράτ Β' έγραψε προς τους κατοίκους των Ιωαννίνων:
«Σας συμβουλεύω να έλθετε θεληματικά να μου παραδώσετε το κάστρο σας και να με προσκυνήσετε για βασιλέα σας. Αλλιώς θα έλθω με τα στρατεύματά μου και θα το πάρω με το σπαθί μου. Και τότε, όπως εκυριεύσαμε τη Θεσσαλονίκη και εγαλάσαμε τις εσκήσεις και ερημώσαμε και αφανίσαμε τα πάντα, έτσι θέλωμεν χαλάσει την πόλη σας, και εσάς και τα πράγματά σας. Και το κρίμα να το γυρεύει ο Θεός από εσάς...»

Σπ. Λάμπρος, Νέος Ελληνομνήμων

3.α. Τμήμα του κάστρου των Ιωαννίνων, όπως είναι σήμερα.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!